

by neměl o něm pochybnosti, podezření co do platnosti jeho nabytí (§ 326, 362 obč. zák.), naopak takový stav nejistoty jest stavem pochybnosti, stavem obmyslnosti. Lze snadno provést zkoušku správnosti tohoto náhledu. Předně: Po doručení žaloby klade § 338 obč. zák. držitele bezelstného zásadně na roveň obmyslnému. Proč? Zřejmě jen proto, že držitel, obdržev žalobu jiného nápadníka držby, nemůže nikdy s jistotou předvídati, zda spor vyhraje, musí nutně dáti místa pochybnostem a tyto pochybnosti jsou to právě, jež mu odnímají povahu bezelstného držitele. Za druhé: Bezelstný držitel nabývá podle § 330 obč. zák. neodvolatelně plodů již oddělených, pokud se týče užitků již vybraných, a nemusí je nahrazovati, avšak nedá se mysliti a jest to přímo protimyslné, by si kupitel, jenž koupil pod odkládací výminkou, jemuž však byla nemovitost hned při smlouvě, tedy před splněním podmínky, v důvěře v její splnění odevzdána, směl, když se pak výminka nesplní, ponechati bez náhrady plody v mezičasi sklizené neb nájemné v mezičasi vybrané, naopak jest zjevno, že to musí mezi stranami býti vyúčtováno; podržeti mohl by si takový držitel plody neb užitky ty bez náhrady jen na základě zvláštní úmluvy mezi stranami. Nebyl-li však držitelem bezelstným ten z obou žalovaných, jenž nemovitosti pod výminkou schválení Státním pozemkovým úřadem koupil, tím méně mohl jím býti druhý žalovaný, jenž nekoupil, neboť nemá vůbec nic, oč by mohl opřítí své mínění, že nemovitostí těch nabyt a že se staly jeho. Co se však týče doby po nastalé jistotě, že se podmínka nesplní, tedy od odepření schválení Státním pozemkovým úřadem, jest zjevno, že se naděje nabytí, kterou kupující posud měl, shroutila, pochybnost a nejistota přešla v bezpochybnou jistotu, že se nabytí již neuskuteční, a jest tedy držba žalovaných od té doby tím vědoměji neoprávněná. Žalovaní jako držitelé obmyslní nejsou oprávněni uplatňovati zadržovací právo z důvodu nákladů pro věc, netřeba tedy náklady ty v tomto sporu zjišťovati, nýbrž mohou si je uplatňovati jen podle zásad o jednatelství bez příkazu proti tomu, v jehož zájmu jednali, kdo proti nim byl v poměru příkazce, a jen zvláštním sporem, v němž by vystoupili jako žalobci. Podle toho odpadá důvod, pro který odvolací soud rozsudek prvního soudu zrušil a nařídil doplnění řízení.

Čís. 9719.

Pro nárok na náhradu škody proti obci, ježto obec jako vlastnice stoky neudržovala ji v bezvadném stavu, jest přípustným pořad práva.

(Rozh. ze dne 13. března 1930, R I 77/30).

Žalobkyně domáhala se na Pražské obci náhrady škody, již utrpěla tím, že za lijáku vnikla z uliční stoky následkem jejího ucpání voda do dílny žalobkyně a ji zatopila. K námitce nepřipustnosti pořadu práva

soud první stolice žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

V žalobě žalobkyně tvrdí, že obec nechala otevřenou hlavní uliční stoku, čímž se prý stalo potrubí kanalizační přístupným nejen vodě dešťové, nýbrž i předmětům (prkům a dříví), jež odpadní voda s sebou vzala a jimiž pak hlavní stoka byla ucpána. Dne 17. července 1928 vnikla za lijáku odpadní voda z uliční stoky do přízemí truhlářské dílny žalobkyně a zatopila ji, čímž prý jí byla způsobena škoda. Obec prý měla při otevření potrubí kanalizačního dbáti vší péče a opatrnosti, by se zamezilo jakémukoliv nebezpečí, a mělo prý tudíž otevřené potrubí býti ohrazeno tak, by se nemohly dostat do odpadní roury předměty, které by rouru ucpaly a odtok odpadové vody znemožnily. Podle tohoto přednesu žalobkyně zdálo by se, že jde o překročení předpisů, týkajících se bezpečnostní policie obce, tudíž předpisů veřejnoprávních. Žalobkyně však vysvětlila žalobní údaje v tom směru, že Pražská obec jest jako vlastnice stoky povinna pečovati o tuto stoku, by byla v bezvadném stavu a že se domáhá na obci náhrady škody, která vznikla žalobkyni opomenutím obce udržovati (v dobrém stavu) svou vlastní věc (stoku), a dovozuje, že tato povinnost tkví ve vlastnickém právu obce, tudíž v právu soukromém. Pro otázku přípustnosti pořadu práva pro náhradní nárok proti obci záleží na tom, zda se obci vytýká zanedbání povinnosti veřejnoprávní, či soukromoprávní (rozh. čís. 7059 sb. n. s.). Podle svého přednesu uplatňuje tedy žalobkyně náhradní nároky za škodu, jež jí vznikla zanedbáním obce jako vlastnice obecní stoky, udržovati stoku v řádném stavu. Žalobkyně nechce náhradu škody, jež jí snad vznikla tím, že obec zanedbala povinnosti bezpečnostní policie v § 81 obec. řádu jí uložené, nýbrž jen náhradu škody způsobené jí obcí jako vlastníci stoky, pokud zanedbala povinnosti, které jí stihají jako vlastníci nemovitosti, které jsou jí tedy uloženy zvláštními zákonnými předpisy (na př. §§ 364 druhý odstavec, 1295, 1306 a) obč. zák.) nebo jinými závaznými nařízeními, jež ukládají zvláštní opatření vlastníku k ochraně osob třetích nebo cizího majetku. Potud a jen v tomto směru jest k rozhodnutí o tomto náhradním nároku příslušným soud (pořad právní), nikoli úřad správní a musí proto škodlivé následky, plynoucí ze zanedbání bezpečnostní policie, zůstatí nepovšimnuty.

Čís. 9720.

Nejde o část jistinné pohledávky ve smyslu druhé věty § 55 j.n., domáháno-li se jednou žalobou náhrady za útraty léčení, věcnou škodu a výpomoc v práci, druhou žalobou pak bolestného, třebaš uplatňované nároky vznikly z téže škodné události.

(Rozh. ze dne 13. března 1930, R I 116/30).